

- Gondolatok és kísérletek
- Dugonics százötven éve
- Omega (Ballagási melléklet)
- Egyetemi alkotók felolvasó estje
- Új otthonok öröme

SZEGEDI

Egyetem

VI. évf. 10. szám A SZEGEDI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA 1968. május 23.

A júliusi zászlófelvonás előtt

Tíz esztendővel ezelőtt ünnepélyes zászlófelvonással nyitotta meg kapuit az első Önkéntes Ifjúsági Építőtábor a Hanságban. Serény munka és vidám nótás hangjai vétek fel a tájat évszázados nyugalmából, ahol eddig vízmadarak élték háborítatlan életüket. Egy maroknyi, lelkes egyetemistákból álló csoport üttört itt tanyát, hogy munkájával a mezőgazdaság számára hasznosíthatóvá tegye az elmcserasodott vidéket.

Akkor, tíz esztendővel ezelőtt még kevesen gondoltak arra, hogy a Hanság lesz a bölcsője egy hatalmasra szélesedő mozgalomnak. Ma már a mezőgazdasághoz, az építőparhoz és más fontos népgazdasági területekhez szervezen kapcsolódik a táborok munkája. Az építőtáborok a népgazdaságot azokon a területeken segítik, ahol munkaerőhiánnyal küzd, elsősorban ott, ahol bizonyos időszakban, vagy időszakokban rendkívül nagy munkacsúcsok vannak. A mezőgazdaságban például a gyümölcs-, zöldségérés idején van szükség sok munkákra. De folyamatos segítséget adnak a vasúti szállítások gyorsabb lebonyolításában, az építőipari, csatornázási, útéptési munkákban is.

A KISZ Központi Bizottság a hagyományokhoz híven ez évben is a népgazdaság azon területein szervezi meg az Önkéntes Ifjúsági Építőtáborokat, ahol munkaerőre a legnagyobb szükség van. Elsősorban mezőgazdasági idénymunkák végzése: — zöldség, gyümölcszedés, növényápolás —, valamint vasútépítés és építőipari munka elvégzése lesz a feladat.

A jelentkezések befejeződtek. Az illetékes egyetemi és főiskolai KISZ-bizottságok már átadták a megbízóleveleket a hallgatóknak.

A KISZ KB az egyetemi és főiskolai leányhallgatók részére Balatonaligán a „Martos Flóra” táborban biztosít — gyümölcszedési, növényápolási — építőtábori munkalehetőséget.

Szegedről két turnusban utaznak Balatonaligára. Az első csoport — 120 lány a JATE-ről, 100 a SZOTE-ről és 60 a Tanárképző Főiskoláról — június 30-án utazik. A második csoport augusztus 11—augusztus 24-ig lesz a tábor lakója. Ekkor azonban összesen 50 leány utazhat, ugyanis e turnus nemzetközi jellegű lesz. Az illetékes KISZ-bizottságok a jelentkezők közül már kiválasztották — eddigi eredményeik alapján — azt a 20 leányt, akik a tudományegyetemet, azt a 15 leányt, akik az orvostudományi egyetemet, és azt a 15 leányt, akik a főiskolát képviselik majd a nemzetközi turnusban.

A fiúk Badacsony-Lábdíhegyre utaznak. A „Latinka Sándor” építőtáborban július 28—augusztus 10-ig 20 tudományegyetemi, 15 medikus és 10 főiskolai hallgató, augusztus 11—augusztus 24-ig tartó szintén nemzetközi turnusban a JATE-ről 15, a SZOTE-ről 10

és a Főiskoláról 5 hallgató fog dolgozni a vasúti rekonstrukción.

A hallgatók azonban nemcsak a KISZ KB által szervezett központi építőtáborokban, hanem ún. helyi építőtáborokban is segítséget adnak a népgazdaság fontos, sürgős feladatainak megvalósításában. Az idén nyáron is több mint 100 hallgató dolgozik majd a Górszai Állami Gazdaságban, 120 hallgató pedig Szegeden különböző építkezések munkájában vesz részt.

A két egyetem és a főiskola egyre szélesedő külföldi kapcsolatai lehetőséget adnak arra, hogy a legjobb, arra érdemes hallgatók külföldön végezzék építőtábori feladatukat, majd az illető ország legszebb vidékein néhány napot pihenéssel töltsenek el.

Az orvostudományi egyetem 80 hallgatója július—augusztus hónapban Németországba (Greitz, Dresden, Halle) utazik, húsz hallgató pedig Lengyelországban (Bialiszok) vesz részt építőtábori munkában.

Ugyancsak július—augusztusban utaznak a tudományegyetem hallgatói is külföldre, építőtáborba. Stralsundban és Rostockban 90 hallgató, Greifswaldban 20 hallgató fog dolgozni.

Ha még egy pillantást vetünk a fenti felsorolásra és összeadjuk a számokat kitűnik, hogy ez év nyáron Szegedről közel 1000 egyetemi és főiskolai hallgató utazik el a különböző építőtáborokba, hogy ottani tevékenységével részt vállaljon az elvégzendő munkából. Az építőtábori mozgalom eddigi tíz évében hallgatóink mindig szép eredményekkel tértek vissza. Minden alapunk megvan abban bízni, hogy ez évben is munkájukkal, magatartásukkal kiérdemlik az elismerést, méltón képviselik a József Attila Tudományegyetemet, az Orvostudományi Egyetemet, a Tanárképző Főiskolát.

DR. Mészáros Rezső

A munkaoktatás jövője

Politechnikai konferencia Csehszlovákiában

A gyorsuló időről írott Marx György cikket idézni ma már szinte közhelyszámba megy, s nem újdonság az sem, hogy egy tantárgy hasznosságát emlegetve új gazdasági mechanizmusunk törvényeire hivatkozunk. De ha a nálunk — s ezt ki kell hangsúlyozni — olyannyira vitatott munkaoktatásról esik szó, akkor ez a hivatkozás nem tűnik üresnek. Különösen akkor nem, ha figyelembe vesszük, hogy a közvélemény, az egész világon eme oktatás mellett áll.

Nemrégiben, április 17—19. között Csehszlovákiában a pozsonyi kerületi pedagógiai intézet rendezésében Tapolcsányban öt ország oktatói vettek részt azon a konferencián, melyet a hazaiak a munkaoktatás bevezetésének tizedik évfordulóján tartottak. A 122 résztvevő zöme természetesen csehszlovák szakember volt, rajtuk kívül jugoszláv, bolgár, NDK-beli vendégek szóltak fel, s vitatkoztak a plenáris és szekciósülésen. S — talán nem véletlen — a két magyar küldött Szegedről, a főiskoláról érkezett oda: Timár András tanszékvezető docens a műszaki ismeretek, Pálfi György tanszékvezető docens, a mezőgazdasági ismeretek oktatója.

— Számunkra az volt a meglepő, hogy a jelenlevők hazájában mennyivel egyszerűbben és egyszerűbben áll a közvélemény a munkaoktatás mellett. A tárgy társadalmi fontosságának, hasznosságának elemzésébe, az új, reális tanterv kialakításába nemcsak az oktatókat vonták be, hanem a pszichológusokat, közgazdászokat, a mérnököket és a filozófusokat is... — mondja Timár András.

— Azt hiszem, hozzá kell azt is tennem — vág közbe Pálfi György — ezekben az országokban nem is vita-téma, hogy mezőgazdasági oktatásra is szükség van, mindkét ismeret elsajátítását fontosnak tartják, csupán az arányok rugalmas változtatása a kérdéses, hiszen vidékenként más és más a helyzet.

— Milyen kérdéseket tisztáztok még a konferencia?

— Nagyon sokan utaltak azokra az alapos felmérésekre, melyek szerint a mai gyerekek manualitás tekintetében ingerszegények, ugyanakkor, más tekintetben nagyon ingergazdagok. A tárgy feladata tehát — éppen azért, mert a mai gyerekek kevesebbet, kapnak e téren a szüleiktől — a manualitás-ébredtartsása lenne. A csehszlovák kollégák által országos pályázat útján kidolgozott új tanterv azért szabadabb mozgású: nem kötné annyira a pedagógust és a tanulókat. Kötelező és választott fejezetekből állna, s ezzel is hozzájárulna ahhoz, hogy a hozott és szerzett adottságokat szinkronba tudják hozni.

— A határozati javaslatok között olyan is szerepelt, melyet itthon sem lenne hasznosítan megfontolni: emelni kell a tanárjelöltek számát mindkét szakon. Csehszlovákiában az is e tárgy

megbecsülési mutatója, hogy az ilyen szakos pedagógusok óraszámát csökkentették, s kiemelték tekintik a tanárügyet. Hitünkben nagyon megerősödvé térünk vissza, mert azt láttuk, hogy az ügy jelenősége egyre nő, s a külföldi szakemberek nagyra értékelik a Magyarországon elért eredményeket.

Ballada-est, részvétlenség

Furcsa és sajnálatos módon hézagosak maradtak április 29-én este a Kamaraszínház padosai, melyekbe az operettek vagy bűnügyi vígjátékok szerzői oly sok nézőt csalogattak már be. A népballadák névtelen szerzői, Bartók és Kodály úgy látszik nem jelentek akkorra vonzóerőt. Sajnos, a műsor első órája azokat látszott igazolni, akik az Orvostudományi Egyetem irodalmi színpadának és a Tanárképző Főiskola énekkarának közös produkciójától távol tartották magukat.

Ebben az időszakban a kamaraszínház székeinek jövőből hallhatóan is kifejeződött az a feszélyezettség, melyet a gyenge, iskolás szavaltatok váltottak ki, s csupán a főiskolások nagy-szerű számai (Bartók: Bánat, Elment a madárka, Madárdal, stb.) és Veszely Gabriella egészen kiválóan előadott énekszámai oldották fel időnként a hangulatot. A szünet előtti rész vége felé tört meg a jég: előbb Teleki Évi balladáját hallottuk igényes előadótól (Berki Emília), majd a „Szabó Orsika” című balladával remekelt Eiler Ilona.

A szünet utáni kóruszámok és szavaltatok már egymást múlták felül. Bod Sarolta (Nagy hegyi tolvaj), Halász Adrienn (Gyáva legény) és Balázs Ildikó (János) előadói teljesítménye már azt a kérdést tehetné fel a rendezőnek dr. Bajnóczky Istvánnak: miért kellett a tizenöt balladához gyengébb képességű előadókat felvonultatni, amikor magasabb színvonalon — és mennyivel magasabb színvonalon — oldhatta volna meg ezt nyolc remek hanganyag szavallóval. Az estnek — a balladák szempontjából — legnagyobb élményét Magyar Mária jelentette, aki a Barcsai című balladát adta elő, s vele majdnem azonos színvonalon szavaltta el befejezésül a Haláltánc-ot Varga Zsigmond.

Amíg a szavaltatok csak a műsor második felében nőttek fel a zenéhez, a főiskola nőikara Kardos Pál vezényletével csodálatos dolgokat produkált végig. Kodály Hegyi éjszakák című művének előadására csak a monumentális jelzőt lehet használni, s élmény számban ment a Harangszó, az Isten kovácsa s a zárószám, a Pünkösdőlvő virtuóz interpretálása. A dal hatalmába kerültünk ezen az estén Gábor Éva jóvoltából is, aki három Kodály-földolgozás eléneklésével (különösen nagy sikert aratott a Rossz feleség), bizonyította tehetségét.

S még valami: e sorok írója különösen azért érezte nagyon szomorúnak a közönség távolmaradását, mert éppen ez az est bizonyította volna, hogy érdemes a különböző felsőoktatási intézmények kulturális csoportjainak összefogni, közösen adva át a szó és a dal értékeit az embereknek.

Napimádók

Az eprek teste
kifakad
szomjoltó lilán,
házak mögé fut a nap
tüzes karikán,
Bottal hajtja egy-
gyerek
rétre fut vele,
Gurigatja, pörges
nó az ősz szele.

Szintőcsák vöröse ég,
erdők lombja gyul
feltámadt tűz a vidék,
gyümölcse lehull.

Kormosak a felemelt
konok mákfejek,
mindent égrostán
szürke pornye lelt.

Szétfújja a fűdekre
őzönlők hada,
Nap elé sereglenek,
vallukon kapa.

KATONA JUDIT

SZÁVAY
ISTVÁN
FELVÉTELE

